

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik hetenként egyszer, szombaton. ~
~ Előfizetési ár: egész évre 28 korona, fél-
~ évre 14 korona. ~ Egyes szám ára 60 fillér. ~

~ Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Kollégium:
ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Álmok álmodozása.

Olvastam a szellemes Labonlaye „Páris Amerikában“ című regényes rajzát, még fiatal pap koromban. Éppen Párisból jöttünk, az 1889-iki világhiállításról, friss benyomásokkal telve s igazán sokat tanultam belőle. Megszerettem Labonlayet s az „Egyesült államok története“ című előadásai még inkább bevezettek az újvilág emberéletének friss vérkeringésébe. Az életet óhajtottam ismerni, a maga ezerszeres vonatkozásában, összetételében, hatásaiban, alakulásaiban kívül-belől. Hej, mert rejtélyes kis valamit jelent ez a szó: — ember! Úgy a maga állati fizikumában is, hát még a krisztusi istenfiúság magasságában szemlélve. Azt láttam, hogy az emberi élet, a ráható társadalmi viszonyok összességének eredménye, még pedig az átöröklés nagy élettörvényének hosszas és bonyolult folyamata szerint is. Hogy milyen értékű e társadalmi hatások között a mi lelkészi munkánk, azt nem lehet ám csak úgy egykettőre megállapítani, mintahogy némely agitáló és ágáló népszónokok megállapítják, hangoztatván a felülre törekvő buzgó hallgatók előtt, hogy mindjárt kinyilik előttük Eldorádó országa, mihelyt az utolsó papot felakasztják.

Emerson, ez a nagykörben és messze látó amerikai, midőn az emberi szellem irányait egy-egy jegecítő képviselőben mutatta fel, be jól tette volna, ha a szociális élet irányainak munkásai között, — azok között a nagyot akaró lelkek között, kik az utóbbi száz és néhány év alatt, a társadalmi rétegződést sarkából kivette, egy új rétegződést akartak és akarnak létrehozni, szóban, írásban és legutóbb vulkánikus kitörések útján is, — ugyan melyiket tartja a maga fajtája képviselőjének? Elkezdve a francia enciklopédistákon, végezve Ady Endrén, minő útakon haladt a gondolat, törekvés, tülekedés, hogy ezen útak egy csomópontban találkoznak s ez a szempont lesz — a „*Representativ man*“. Tünődtem fellette jómagam is, kicsiny mécesem füstölgő bele

mellett, s mintha az evangéliomban látnám mozogni tiszta körvonalait ama vágyaknak és törekvéseknek, melyek különböző jelszavak alatt emberi életünk lehető nyugodt elhelyezkedése után sóhajtoznak, úgy magunk közt, mint a rajtunk kívül levő mindenféleség között.

Hogy ne legyen már — Tompával szólva — itt közöttünk a henylő potrohos, ki bőrében csak szuszogva fér; de a meghámlott markú nép pogányul ösztövé! Hogy ne álljon kényesen még Isten elébe is az alakoskodó farizeus, „hálaakat adván, hogy ő nem olyan, mint más emberek“; hogy ne legyenek biborban és bársonyban fényelgő szívtelenek, kik mindennapon vígan lakoznak, míg a kapujokon kívül morzsalék után óhajtozó lázárnak csak az ebek nyújtanak enyhületet; — hogy ne legyenek rókaelkü Heródesek, kiknek minden lehet s egy intésökre a próféták fejei is porba hullanak; — hogy ne gázoljon az elesetten a magát erősnek érző, hanem nyuljon felé és segítse talpra; — hogy ez a szó: nép, legyen az emberiség össz foglalata s az emberi lényeg ne a szabó, kukta, borbély, manikür és szájtáti mihasznák után állapíttassék meg, hanem a lélek arravaló erői és alkotásai jelezzék a kiválóságot és megbecsülést; — hogy elképzelhető és megvalósítható a most még gyűlöletes vagy utópisztikus kommunizmus is, midőn egy szív, egy lélek vezeti az összezt, földi javaikat önként adják közre, köztük szükölködő nem találhatik; — szóval, hogy ne a gyomron legyen a súlypont, még nem is a fön, hanem a szíven: ezek mind . . . mind ott vannak, ott élnek, ott követelőznek, ott várják az életrekeltést a Bibliában.

Be nagy áldása lett volna nemünknek, ha, főként akikre bízva volt, a Bibliában életet kerestek volna, életet mutattak volna s ezt az életet élték volna!

A szociáldemokratáknak abban igazat kell adnunk, hogy a papi tudományokban nem mindig találják a Bibliát s ha a papság erősíti, hogy ott van, annál rosszabb a Bibliára is. Aztán

még tovább is mennek. Holott, igaz valóságában, minden betűje szerinti értelmében, szereplő személyeinek egyéni életében, magában foglalja az ember egyéni és társadalmi biológiáját s a legmagasabb eszményi célkitűzés mellett oly realis alapot vet életünk igaz megéléséhez, hogy mellette minden bölcs és bolond törekvés, titkos és nyílt diplomácia, társadalomboldogító szociologia könyvtarai, peres és perenkívüli eljárások, — mind . . . mind kérészetű kísérletezések csupán.

Miért marad tehát még mindig a Bibliában az a bibliai biologia?

Hogy is ítél Krisztus e kérdésben? . . .

„Könnyebb a tevének átbúni a tű fokán, mint a gazdagnak Isten országába jutni“ . . .

Ez az! . . .

Az anyag nagyon ráült az ember nyakára. A régi világ: — a vagyon és hatalomvágy. Durva módja ezek megszerzésének, a háborúk és ezek útján beállított rabszolgá- és jobbágyintézmény, harácsolások, a legújabb minta szerint is; — a kereskedés sokféle ágazó ügyeskedése, ravaszkodása, csalafintaságai. Finomabb módja, a nevelési ágak. Mert nevelésünk célja is, a munkától való mentesítés, minél magasabb pozíció, jobb fizetés, tekintély így vagy úgy. Szóval: mindig a könnyebb vége s „a mámor, az édes mámor, mint horpadt sírokat a nap, létünk megaranyozza.“ Hányféle fajtáját találták ki az aranyozó mámor-nak! Az ópiumon, boron, kártyán, dohányon, pálinkanemeken át, korezmák, kávéházak és ezek ija-fija, kabarék, mozik, orfeumok, operák s a magas művészettől felfelé és lefelé a sárga földig. Mindezek az édes mámor költötelepei. Hadseregeket költöttek, a bibliai biologia demarkációs brigádjául. A dogmák is segítvén nekik.

De most ígérkezik egy új eszmény.

Mintha az a régenvárt új ég és új föld jönne. Azon a fundamentomon, mely már egyszer vetetett s melyre olyan régen rakják már a fát, szénát, pozdorját! Most is már ötödik éve ég, mint Sodoma és Gomora szemetje. Pedig a nagy építő bizony nem így akarta . . .

Száz szónak is egy a vége, — a Názáreti volt az a *Representativ man* — „öbenne lakozott az élet teljessége“ — Pál új Ádámnak mondja, kinek már előre kiválasztott neve is — *Csodálatos*.

Üljünk le egy céhbéli szociáldemokratával és beszélgessünk nyugodtan.

A. K.

A hitnek ajtaja az isteni jóság megértése.

A hitlenségnek anyja a vitatkozásban való féktelenség.

KÁLVIN.

Közélet

Egy presbiteriumi határozat.

Kivonat a szentesi református egyháztanács 1919. évi január 19-én tartott gyűlése jegyzőkönyvéből.

18. szám.

Beterjesztetett a debreczeni református egyház presbiteriumának 1450—1918. sz. határozata.

Egyháztanácsunk nem találja a szabad meggyőzés és véleménynyilvánítás emberi jogával és az ezeken épült református egyház szellemével és alapelveivel meg egyeztethetőnek, hogy presbiteriumaink az egyháztagok, főképp a gyülekezetek bizalma által elhívott lelkiyezetők felett, azoknak akár politikai vagy más (de nem vallásos és egyházi) felfogása, akár annak lelkiismeretes megfontolás utáni megváltoztatása miatt ítélkezzenek s másokat is ítélkezésre hívjanak fel.

Nem lát igazságot, sem méltányosságot abban, hogy Magyarország összes református püspökei és kerületi főgondnokai aláírásával kibocsátott körlevélért egyedül a mi püspökünk tétessék felelőssé s csak vele szemben és az ő meghallgatása nélkül hozassék elítélő határozat.

De nem is tarthatja jogosultnak a debreczeni határozatnak sem meghozatalát, — miután egyházalkotmányunk és törvényeink szerint a presbiteriumnak nem tartozik hatáskörébe püspökének hivatalos eljárása felett ítélkezni, — sem e határozatnak az egyházakhoz megküldését, miután az szabályszerűen megfelelőbbetett, ami az egyházak előtt nem is jeleztetett.

Ezért a küldött határozattal s a kibocsátás utáni nagy átalakulás folytán tárgyalanná lett püspöki körlevéllel tovább foglalkozni nem kíván, de kifejezi azon reményét, hogy az azt tárgyaló presbiteriumok e sorsdöntő időben egyháztanácsunkkal együtt érzik és vallják, hogy ma kétszeres feladatuk az ellentéteken, személyes kérdéseken felül emelkedve munkálni a hívek egységét, a kölcsönös megértést, az egyházak érdemes vezetői iránti bizalmat és megbecsülést, a boldogabb jövődöt alapozó szeretetet és együttműködést és ennek tudatában nem a debreczeni presbiterium felhívásának, hanem az apostol amaz intésének engednek: *„Becsüljétek azokat, akik fáradoznak köztetek és előljáróitok az Úrban és az ő munkájukért viseltessetek irántok megkülönböztetett szeretettel“*.

Jelen határozat a debreczeni egyháztanácsnak, valamint Főtiszteletű Püspök úrnak is — személye és munkálkodása iránti bizalom kifejezése mellett — megküldendő.

Kiadta:

Papp Lajos,
egyh. jegyző.

(P. H.)

Irodalmi szemle

A halál mysteriuma. Írta: dr. Makkai Sándor, a sárospataki református főiskola lelkésze, theol. akad. ny. r. tanár. Budapest, 1918. A Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség Kiadóvállalata. 8° 71. lap. Ára 4 korona. Megrendelésnél a könyv árához 10°/_o-os háborús felár és 20 fillér portó számítandó.

Szerző e könyvében az emberiség előtt elrejtett titkok egyikével, a halál mysteriumával foglalkozik „A Halál arcai“, „A Halál hatalma“, „A Föld tanítása“, „Egyéniség és Halál“, „Hiszem az Örökéletet“ és „A Halál realitása“ című fejezetekben. A kiindulásnál így kezdi az író: „Két arca van a Halálnak. Az egyik az őszi természet haldoklásában mutatja meg magát, a másik az emberi élet és sors tükörében“. S ezen az alapon tovább haladva, állandóan észlelhető a határ vonal, amelyet a természeti és emberi elmulás között von a szerző. Ez a megkülönböztetés, továbbá a természetben az elmulás és mulandóság fogalmainak egybeolvastása az, ami a mű harmóniáját itt-ott zavarja. — Elmúlson értem azt, amikor valami, akár emberi, akár állati, avagy növényi egyednek általunk ismert egységi létezése megszűnik, pl. elmulás a fára a kiszáradás; emberre, állatra a halál. Mulandóságon viszont azt értem, amikor az egyed oly átalakuláson megy át, amely egysége létét tönkre nem teszi, de igen nagy mértékben hátrányosan befolyásolja, pl. a mulandóságot látjuk a fán, mikor leveleit lehullatja; emberen, állaton mikor egyes érzékszervei eltompulnak, megbénulnak. Nyilvánvaló tehát, hogy az őszi hervadás az egyes falevelekre nézve elmulás, de a fára, bokorra nézve csakis a mulandóság egyik fázisa. Eszerint mikor az őszi természetet látjuk, a mulandóság hatja meg lelkünket, mely vigasztalást nyer a lombfakasztó tavasz bizonyos reménységében s nem a holtsejtű avaron, hanem az élő, bár kopár ágakon pihen meg a gondolatunk. Az elmulás sokkal nehezebben megy a természetben is, éppen úgy, mint az emberi életben. A fa „alázatos-szeliden hajt fejet“ a mulandóságot jelző ősz előtt, de nedvkeringésének összes erejét összeszedi, amikor léte érdekében védekeznie kell akár a kiszáradás, akár a belsejét emésztő féreg ellen. Úgyszintén azt látjuk, hogy az utolsó rovar is minden erejét megfeszíti és küzd, hogy létét fenntartsa, akár csak a földi ember. Az elmulás, a halál rettenetes minden földi léterőre.

A természet arról meggyőz minket, hogy az ő háztartásában elmulás nincs, csak átalakulás. A növény elmulása az állat életét hosszabítja, az állat viszont az embert táplálja élete árán. Ez, a materiális gondolkodás szerint, tekinthető úgy, mint pusztá átalakulás, ami nem elmulás, ám mégis csak elmulás, halál az az egyedekre nézve. A mulandóság számos tünete, vagy az átalakulás látása tekinthető úgy, mint homályos tükör a halál mysteriumának megoldásánál, ám ennél semmiesetre sem több,

mert nemcsak megnyugvást, de még megközelítő magyarázatot sem nyújt. Kifejezést ad ennek Szerző is a 41. lapon s a számba sem jöhető fogyatékoság éppen az a könyvben, hogy a tárgyalt kérdés természeti vonatkozásai nincsenek kellőleg megvilágítva.

Mikor azonban Szerző kijut a természeti világ köréből s belép a szellem világába, filozófiai iskolázottságával, folyékony, csillogó irányával figyelmet ébresztőleg oldja meg a problémák sorozatát az „Egyéniség és Halál“ című szakaszban, míg a „Hiszem az Örökéletet“ szakaszban, az egész könyvnek leghosszabb, egyszersmind leg szebb részében bizonyosságát adja írói képességének. S ha itt-ott nem is fogadjuk el egyik-másik mondását, avagy igen kevés helyen a stílus elvontságán szívesen egyszerűsíténék a könnyebb megérthetőség javára: mindazáltal eszméletű, kedves és vigasztaló hatású lehet e könyv azokra, akik a félelmek királyával szemben valamelyes nyugvó pontot keresnek. Ez alapon remélhető, hogy e könyv éppen úgy közkeletűségnek fog örvenni, mint egykor a hasonló tartalmú „Young éjtszakái“.

E. K.

Az Erő december—januári száma s az *Akarat* 1918 november—1919 januári száma ismert nevű munkatársai tollából gazdag tartalommal jelent meg. Az Erő előfizetési ára egész évre 8 K, az Akaraté 6 K, diákoknak 4 K. Kiadóhivatala mindegyiknek Budapest VIII., Üllői-út 16/b. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

Civilizáció és kultúra. Írta Csia Lajos. Ára 30 f. Budapest. 16°. 15 lap. A civilizáció és kultúra rossz irányban való elfajulására mutat rá röviden, de ügyesen, világosan, meggyőzően s ezekkel szemben feltárja a kereszténység fölényét.

A bereai keresztyén. Írja Csia Lajos. I. füzet. Ára 80 fill. Budapest. 16°. 32 lap. Rövid, népszerű bibliai bevezetés, mely közérthető irállyal elégséges felvilágosítást nyújt a kánonról, a biblia nyelveiről, felosztásáról, az ó- és újszövetségről és a közbenjáróról. Ez s az előbb említett kis füzetecske példa arra, hogy milyen traktátusokkal dolgoznak baptista atyáinkfiak milyeneket kellene írni nekünk hitveink számára.

A középszabolcsi református egyházmege 1918 július hó 24-én és szept. hó 17—18. napjain tartott gyűléseinek *jegyzőkönyve* nagy 8° alakban 70 lapon hü képet ad a nevezett ülésekről.

Különfélék.

A tiszántúli egyházkerületi közgyűlés 1919 április 30-án fog kezdődni. Ezt megelőzőleg lesznek a bizottsági gyűlések a következő sorrendben: április 8-án délután az egyházkerületi tanügyi bizottság; aznap délután a pénzügyi bizottság; április 9-én délelőtt a kollégiumi igazgatótanács; április 10-én délelőtt a népiskolai tanügyi bizottság tart ülést. Április 29-én délelőtt egyházkerületi bírósági ülés lesz, aznap délután pedig esperesi értekezlet.

Lelkészválasztások más egyházkerületekben. A nagybányai egyház Szücs Lajos örökébe Dusza Béla kunszentmiklósi hitoktatólelkészt, a városhidvégi gyülekezet Harangozó Nagy Sándor kisasszondi lelkészt, kollegiumunk egykori hallgatóját, a szikszói egyház 2. lelkészi állására Lengyel Istvánt, tiszáninneni püspöki titkárt választotta meg lelképásztoraúl. A kegyelem Ura áldja meg működésüket!

A Lelkészegyesület folyó hó 16-án megjelen száma vezető helyen alapos tanulmányozásra, minden irányban tájékozódott ismeretre vallóan, több szempontból és pontos számadatokkal világítja meg az 1848: XX. t.-c. végrehajtására megindult tárgyalások alkalmából felmerült igényeinket.

Vallásos estélyek Debreczenben. A debreczen Kossuth-utcai templomban évek óta tartani szokásos vallásos estélyeket ebben az évadban elháríthatatlan akadályok miatt, mindeddig nem sikerült megkezdeni. Most már a helyzet az, hogy az estélyek rendezősege elérkezettnek látja az időt az elejtett fonal újra felvételére. Ez alapon tudatjuk mi is, hogy a jelzett vallásos estélyek f. évi február hó 23-án vasárnap délután, pontosan 5 órai kezdettel újra megnyílnak s terv szerint áldozósütörtökig fognak tartani. Ez évadban még az a változás lesz a vallásos estélyek rendjében, hogy Virágvasárnaptól Husvétig (a nagyhéten) minden nap lesz egy-egy vallásos estély, megfelelő tárgyú bibliamagyarázatokkal. Felhívjuk az estélyekre olvasóink szíves figyelmét.

A sárospataki jogakadémiának Miskolcra való áthelyezését és az eperjesi evang. jogakadémiával való egyesítését illetőleg — a Sárospataki Református Lapok szerint — a tárgyalások folyamatban vannak, a döntés szuverén joga azonban a legközelebbi egyházkerületi közgyűlésnek van fenntartva.

Dr. Harnack Adolf berlini egyetemi tanár a Charlottenburgi tanácsépület dísztermében nagyértékű, eszméltető és jelentőségteljes előadási sorozatot tart a János evangéliomáról, melyet a népes közönség érthető érdeklődéssel és feszült figyelemmel hallgat. Nem az a célja a hírneves tudósnak, hogy ezekben a mozgalmas időkben mintegy elterelje a közfigyelmet a napirenden levő kérdésektől, sőt inkább az, hogy a meglevő és még bekövetkező bajok közepett épülést, üdülést és megnyugtatót nyújtson a lelkeknek. Előadása kapcsán megemlítette Homeros remekműveit, Augustinus confessióiit, Dante divina comoediáját, Göthe Iphigeniáját, Tassóját s több más híres munkát, amelyek azonban egészen más jellegűek, haszinte irodalmi becsük elévülhetetlen. Ám a János evangélioma páratlan a maga nemében. Mennyire és mily mohósággal olvasnák ezt az emberek, ha nem volna bezárva az újszövetségi kánonba! Ha most jelenne meg először a János evangélioma, mind az öt világrészben a bámulat és elragadtatás érzelmeit váltaná ki. Ez a csodálatos mű sok

rendbeli kritika tárgya s tartalmának természetfeletti voltát sokképpen kifogásolni iparkodott az emberi elme. Úgyde, még ha a szerző kilétére nézve merülnek is föl aggályok, hogy t. i. János apostol, a tanítvány írta-e, avagy a presbiter János: annyi elvitázhatatlan tény, hogy az író a saját személyes élményét és tapasztalatát beszéli el benne. A megnyitó előadás után következő folytatólagos fejtegetéseket igazi érdeklődéssel várjuk.

A gégényi határozattal, mely a lapunk múlt számához csatolt Hivatalos Értesítő-ben publikáltatott, épen egy napon látott napvilágot a debreczeni Munkástanács határozata, mellyel négy (két jogi és két filozofiai fakultásbeli) tanárnak az egyetemről eltávolítását kívánja „reakciós“ magatartásuk miatt. Sem a gégényi, sem a debreczeni határozattal érintett professzoroknak nem vagyok elvtársa, személyes baráti viszony sem mindegyik irányában hangol kedvezően. Azt is tudom, hogy mindegyik határozat meghozatala tiszteletre méltó okból történt: olyan érték védelmében, amelyet személyi tekintetknél becsesebbnek tart. A gégényi presbiteriumban az egyházat féltik, a debreczeni Munkástanácsban a forradalom vívmányait. Azonban aggódva kérdem: mi lesz az egyetemmel és a tudománnyal, ha (ezt bizonyára mindenki elismeri) *nem szakemberekből* álló testületek kívánnak rendelkezni sorsa felett? A gégényi presbiterium legalább *konkrét tényre* hivatkozik, melyre kívánóságát alapítja, a debreczeni Munkástanács, legalább a lapokban közzétettek szerint, ezt sem teszi. A gégényi presbiteriumnak bizonyára joga van az egyházi hatóságoktól azt kérni, hogy az egyház az egyetem alapításakor kötött megállapodás szerint az *egyház részére fenntartott* lelkészképzés és lelkészképzés ügyét olyan módon rendezze, hogy az egyház érdekei minden eshetőséggel szemben megvédessenek, de abba, hogy az egyetemen ki, mit s hogyan tanítson, beleszólásra illetékesnek el nem ismerhetem. Lehet, hogy én is „reakciós“ vagyok, — hiszen ezt a jelzöt most könnyű megkapni — de a határozatok meghozói iránt érzett nagyrabecsülésem és intenciójuk tisztaságának elismerése mellett sem tudom elhallgatni a véleményemet, mely szerint a forradalom s azzal kapcsolatos változások nem teszik megokolttá, hogy az egyetem ügyeiben mások, mint az egyetem hatóságai, rendelkezzenek. *K. B.*

A „Vasárnapi Ujság“ február 16-iki számának aktuális képei között rendkívül érdekes felvételeket találunk a párisi békekonferencia megnyitásáról és első üléséről és ezekkel kapcsolatban képeket a régi nagy elődökről: az 1815-iki bécsi, 1856-iki párisi és 1878-iki berlini békekongresszusokról, további képei közt vannak a székely katonák zászlószentelése, a Salgótarján védelmére küldött honvédek indulása, képek a Nemzeti Szalon kiállításáról, téli sport a budai hegyek közt, stb. Az olvasni valók közt két regény folytatását közli e szám, továbbá novellát, költeményt Varga Gyulától és tárcákat stb. s a rendes heti rovatok: Irodalom, stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában. (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.)

A debreczeni Homokkerti Református Olvasó-

Egylet folyó hó 16-án közgyűlést tartott, amelyen többek között kimondotta, hogy a szociáldemokrata párt, — az egylet eddigi címének, jellegének, keretének tiszteletben tartásával, — az olvasó-egyletben tarthatja pártgyűléseit. A megértéssel hozott határozat mindakét intézmény vezetőségének belátására vall.

Szerkesztői üzenetek.

G. L. Elég közel állunk a tápintézeti adománygyűjtés akciójához arra, hogy meleg érdeklődésre válaszolni tudjunk. A gyűjtés számítása azon alapul, hogy egyházkerületünk területén minden egyes egyháztól, egyházként befoly minden lélek után legalább is 10–10 fillér. Így aztán, például 1000 lélekből álló egyháztól, legkevesebbet számítva, legalább is 100 koronát remélünk, várunk. Eszerint a kalkuláció szerint nálunk circa 115,000 K gyűlne be. A testvér-egyházkerületekből, lélekszám után számítva, csak félannyit 5–5 fillért számítunk. Ebből, mintegy 64,000 K kerülne be. A még így hiányzó mintegy 21,000 K a 10 filléres számításán felül befolyó adományokban találná meg fedezetét. Természetesen ezek csak hozzávetőleges számítások, de irányíthat minden egyházat, lelkészt abban a tekintetben, hogy mindaddig buzgólkodjék a gyűjtés munkájában, míg legalább a minimális összeget elővarázsolhatta, sőt, ahol csak lehet, a kitartó buzgalom mindaddig meg ne álljon, míg a tíz filléres átlagon felül is nem gyűjt, hogy a mutatkozó hiány előteremthető legyen. Szép példát adott erre már több egyház. A berettyóújfalui lelkész, 6993 lélek után, 1055 koronát gyűjtött, tehát a számításnál 345 koronával többet. A felsődarnai missziói egyház 111 lélekből áll (a lelkészi állás most üres), Balogh István az egyház lelkes jegyzője 305 koronát tudott gyűjteni a 11 korona 10 fillér helyett. Ilyen szép példát többet is tudnánk felmutatni. Andrassy Kálmán, a buji egyház minta-lelkésze a maga részéről 200 koronát adott, ezenkívül az egyház adománya és a gyűjtés eredménye 1141 K 50 fillér fényes összeget tett ki. Az ilyen lelkes gyűjtők kipótolják a közömbös faktorok itt-ott mutatkozó lanyhaságának szomorú hiányát. Lehet, hogy idővel ezekről is befogunk számolni. Mi jó reménységgel vagyunk, hogy számításunkban nem fogunk csalódní, legfőleg abban a tekintetben, hogy a megállapított 200,000 K szükségletnél a gyűjtés eredménye sokkal magasabb lesz, amire bizony nagy szükség van, mert a hiány az 1917. évi számadás alapján van megállapítva, de utána következik a szintén igen terhes 1918-ik év előre láthatólag kedvezőtlen eredménye, melynek pótlására már újabb gyűjtést lehetlenség kísérelni. Meleg érdeklődésed minden jók hálás elismerésére méltó, buzgóságod minket is lekötelez. Vajha annak lángjánál a lanyhák, a közömbösök is felmelegednének. Szívvelyes, forró üdvözetünket küldjük.

D. F. Nagyon sötéten, tehát nem helyesen lát. Ha a reformáció nem lett volna, a római katolikus egyház aligha tartotta volna szükségesnek a tridenti koncilium reformjait. A francia forradalom nemcsak a polgároknak szerzett jogokat, de végeredményében sok vonatkozásban a volt hűbérurakat is szabadabbá tette. Minden forradalom végül növeli a szabadságát azoknak is, akikről eleinte úgy látszik, hogy veszítenek vele. Most is az lesz az eredmény s épen azért azoknak, akik a szabadságot szeretik, nincs okuk aggódní. Hogy azonban ez eredmény elértéig lefolyó rázkódások alatt sokat szenvedhetünk: abban igaza van.

X. Mi nem tartozunk egyik politikai párthoz sem. A „Kálvinista politika“ kérdésében sem párterdek vezetett. Azért, hogy a szociáldemokrata pártot nagyra értékeljük s most legtöbb jó eredményt elérőnek valljuk, nem adjuk fel a magunk — e párttól sok kérdésben eltérő — felfogásunkat. Nem mindenkinek szokása ám mindenáron kormányparti lenni.

Pályázat.

A büdszentmihályi református egyház pályázatot hirdet a VII-ik számú tanítói állásra.

Javadalom: 1. készpénz az egyház pénztárából 400 korona; 2. fizetéskiegészítés államtól; 3. lakbér 240 korona; 4. 200 □-öl faiskola kert.

Kötelesség: egy osztály, esetleg osztályok vezetése tanterv szerint. Lelkész és kántor helyettesítése, azok akadályoztatása esetén.

Pályázati határidő: március 14. Állás április 1-re elfoglalandó.

Büdszentmihály, 1919 február 16.

Bálint István,
református lelkész.

Pályázati hirdetés.

A beregsurányi református egyház pályázatot hirdet helyettes tanítói állásra.

Fizetés: 300 korona havi előleges részletekben az egyház pénztárából; lakás és az államtól nyerendő esetleges drágasági pótlék.

Kötelesség: I—IV. osztályban vallás és minden egyéb tárgy tanítása a tiszántúli református egyházkerület tanterve szerint. Istentiszteleteken orgonázás és egyházi énekkar vezetése. Megválasztott helyettes 1919. szept. 1-től esetleg rendes tanerőül alkalmaztatik.

Pályázhatnak református vallású tanítók és tanítónők.

Kellően felszerelt pályázati kérvények alulírottához adandók be 1919. március 15-ig. Állás megválasztás után azonnal elfoglalandó. (Posta helyben, vasút 10 km. Beregszász.)

Beregsurány, 1919 február 14.

Palágyi István,
iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A fehérgyarmati református egyház ujonnan szervezett ötödik férfitanítói állására pályázatot hirdet. A megválasztandó tanító fizetése az egyháztól: 100 korona és 300 korona lakbér, az állampénztártól törvényszerű fizetéskiegészítés. Kötelessége: az egyháztanács által reábizott osztály, vagy osztályok vezetése, szükség esetén kántor-tanító, vagy tanítótársainak helyettesítése, egyházi- és iskolai-, irodai teendőkben segédkezés, egyházi énekkar vezetésében részvétel. Megválasztott tanító ezidőszerint váltakozó rendszerrel fog tanítani. Pályázati határidő március 15-ike.

Pályázati kérvények, működési bizonyítvány, oklevél és egyéb melléletekkel együtt a fehérgyarmati református lelkészi hivatal címére küldendők. Megválasztottnak az állást választás után azonnal el kell foglalnia.

Fehérgyarmat, 1919 február 14.

Kézy Ignác,

református lelkész, isk.-széki elnök.

Pályázat

a bihardíószegi református egyház kántortanító állására.

Fizetés: A) Tanítói javadalom: 1. készpénz az egyház. pénztárából havi előleges részletekben 300 kor., 2. alapítványokból 31 kor., 3. 4 öl tűzifa megváltva 80 kor., 4. kántori foglalkozás miatt elmulasztott tanórák pótlásáért 88 korona. 5. megfelelő államsegély. B) Kántori javadalom 1. készpénz az egyháztól 310 kor., 2. 12 hold 400 négyszögöl szántó, kaszáló, nádlás és közös legelő értéke 310 kor., 3. 3 öl tűzifa természetben beszállítva, értéke 50 kor. és egy öl tűzifa megváltva 20 korona, 4. stóla circa 220 korona, 5. természetben lakás.

Kötelessége: a reábizott osztályok (V—VI. fiú) vezetése, kántori teendők végzése, egyházi énekkar szervezése és vezetése. Pályázati határidő március 15., próbaéneklés március 16. Államosítás esetén, ha a megválasztott állami tanítóvá lesz, a kántori állásról lemondottnak tekintetik. Állás április 1-én elfoglalandó.

Bihardiószeg, 1919 február 18.

3-1

Egyháztanács.

Pályázat.

Az apagyai református egyház helyettes orgonistakántor-tanítói állására.

Javadalom: évi 2.000 korona, az egyháztól megfelelő lakás. Stóla évi 200 korona körül. Ismétlősök tanításáért 40 korona. Egyházi jegyzőségért 40 korona. Hitelszövetkezetnél segédkezés esetén pár százkorona mellékjövedelem.

Kötelessége. III—VI. osztály tanítása. Az összes orgonistakántori teendők végzése. Lelkész akadályoztatása esetén és kanonikus órákon szószéki szolgálat.

Helyettesítés egyelőre f. év szeptember hó 1-ig tart.

Állás választás után azonnal elfoglalandó.

Pályázhatnak oklevéllel bíró férfitanítók, esetleg 4-ed éves képezdészek is.

Orgonázni tudás nem feltétlenül szükséges. Pályázatok f. év február hó 28-ig küldendők be az apagyai református lelkészi hivatalhoz, a szükséges bizonyítványokkal felszerelve.

Szabó Aladár,

iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A hódmezővásárhelyi református egyház pályázatot hirdet egy tanítónői állásra. Az állással 900 korona törzsfizetés, a törvényes állami fizetése kiegészítés és 360 korona lakbérjavadalom van összekötve.

A megválasztott tanítónőnek kötelessége leendő a reábizott osztályt, vagy osztályokat vezetni, a női kézimunkát saját osztályában, esetleg a részére beosztott osztályokban is a Népiskolai Szervezetben előirt óraszám keretén belül tanítani.

Pályázhatnak református vallásu okleveles tanítónők. A születési anyakönyvi kivonattal, oklevéllel, orvosi, szolgálati, magyarhonosságot igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények f. 1919. évi március hó 15-ig alulírott iskolaszéki elnökhöz küldendők be.

Hódmezővásárhelyen, 1919 február 12.

Györffy József,

református iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A tamáshidai református egyház kápián-tanítót keres. Fizetése kiegészítéssel 1100 korona pénz, 17 hold föld és 3 szobás új lakás gyümölcsös kerttel. Lelkésznél ebéd-koszt. Kellő magaviselet mellett pár év múlva a lelkészi állomás részére biztosítatik.

Pályázat.

A hajdunánási református egyház a folyó évi július elsejéig tartó időre helyettes kántori állásra pályázatot hirdet.

Javadalom: az elhunyt orgonista-kántor özvegye által följánlott bútorozott szoba és teljes élelmezés, az egyházi pénztárból pedig havonkénti 200 = kétszáz korona.

Kötelessége: az istentiszteletek és a temetések alkalmával az orgonista-kántori teendők végzése.

Pályázatok minél sürgősebben alulírotthoz küldendők.

Hajdunánás, 1919 február 13.

Benkő Lajos,

lelkészelnök.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

854—1919. szám.

Valamennyi középfokú tanintézet fenntartó-testületének.

Felekezeti középiskoláink egy részében a fenntartó-testületek az ének- és zenetanítás ellátására külön ének- és zenetanítói állást szerveztek. E tanítók helyzete a háború következtében rendkívül sulyosá vált, állami fizetéseikben nem részesíthetők, mert az állami középiskolákban ének- és zenetanítói állások szervezése nincsenek, ennek következtében családi pótlékban, háborús segélyben s ruházati segélyben sem voltak részesíthetők, mert mindezeket a segélyeket csakis azok kaphatják, akik fizetéseikben részesülnek. Minthogy ezen tanítók a békeidőben élvezett szerény díjazásukból megélni nem tudnak s joggal várhatják, hogy a fenntartó, ha működésüket az iskola érdekében szükségesnek tartja, épúgy gondoskodjék róluk, mint az intézet többi tanerőiről, az állam pedig, mely jelenleg a nem állami tanerők fizetésének túlnyomó részét fedezi, ő róluk elvi akadályok miatt nem gondoskodhatik, felkérem a fenntartótestületeket, méltóztatassanak gondoskodni, hogy a középiskolai ének- és zenetanítóknak a fizetése méltányosan rendeztessék számukra mindazon kedvezmények, amelyeket a tanárok az államkincstártól kapnak (háborús segély, családi pótlék, ruhasegély, gyorssegély), ugyanolyan összegben saját költségvetésük terhére mielőbb folyósítsák.

Debreczen. 1919. évi február hó 10.

Atyafiságos szeretettel

dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Korpótlék-hirdetés.

Ajak 250+250 K. Albis 500 K. Amaez 500 K. Álmosd 200 K. Ant 500 K. Apa 500 K. Apagy 500 K. Apátkeresztur 500 K. Arad 500 K. Aranyosmeggyes 500 K. Asszonyvására 200 K. Asztély 500 K. Atya 500 K. Avasújváros 500 K. Ágya 500 K. Árpád 500 K. Badaló 200 K. Bagamér 500 K. Bakonszeg 500 K. Balazsér 500 K. Balmazújváros Ilyés Endre 500 K. Molnár Béla 200 K. Balsa 500 K. Barabás 400 K. Batiz 500 K. Battonya 200 K. Bályok 200 K. Báránd 500 K. Belényes 500 K. Belényesújlak 500 K. Bene 500 K. Benk 500 K. Bere 400 K. Beregdéda 500 K. Beregsom 500 K. Beregszász 500 K. Beregújfalva 500 K. Berekböszörmény 500 K. Berettyószentmárton 500 K. Bihardiószeg 200 K. Berettyószéplak 500 K. Berettyóújfalva — K. Berkesz 200 K. Besenyőd 500 K. Beszterecz 500 K. Békés 500 K. Bihar 200 K. Békésesaba 200 K. Békéssámson 200 K. Bélzerend 200 K. Biharkeresztes 500 K. Biharnagybajom 500 K. Biharszentjános 400 K. Bihartorda 500 K. Biharugra 500 K. Bojt 200 K. Borossebes 500 K. Bótpalád

200 K. Biharvajda 200 K. Bótrágy 500 K. Börvely 500 K. Buj 500 K. Bulesu 500 K. Bunyaszekszárd 200 K. Bűdszentmihály 200 K. Csaholcz 400 K. Csaroda 500 K. Császló 500 K. Csenger 500 K. Csengersima 400 K. Csermő 400 K. Csetfalva 500 K. Csokaly 200 K. Csorvás 400 K. Csökmő 500 K. Czégénydányád 500 K. Dabolez 500 K. Danesháza 400 K. Darnó 500 K. Darvas 500 K. Demecser 500 K. Derezen 500 K. Derecske 400 K. Dévaványa 500 K. Doboz 500 K. Dobra 500 K. Dolha 200 K. Domahida 500 K. Dombrád 500 K. Döge 500 K. Egri 200 K. Encses 500 K. Eperjeske — K. Erdőgyarak 500 K. Erdőhegy 400 K. Esztár 500 K. Éradony 400 K. Érbogyoszló 500 K. Érdengeleg 500 K. Érendred 500 K. Érköbökút 400 K. Érkörtvélyes 500 K. Érmihályfalva 500 K. Érolaszi 200 K. Értarcsa 500 K. Fanesika 400 K. Fábiánháza 500 K. Fehérgyarmat 200 K. Feketeadó 500 K. Feketegyarmat 500 K. Felsőbánya 500 K. Felsőjózsa 200 K. Fertősalmás — K. Fényeslitke 500 K. Forgolány 500 K. Fornos 400 K. Földes 500 K. Fugyi — K. Fugyivásárhely 400 K. Füledd 400 K. Fülöp 500 K. Füzesgyarmat 500 K. Gaborján 500 K. Gacsály 200 K. Garholez — K. Gádoros 500 K. Gálospetri 500 K. Gát 500 K. Gáva 400 K. Gebe 500 K. Gece 200 K. Gelénes 500 K. Gemze 500 K. Genes 200 K. Geszt 500 K. Geszteréd 400 K. Gégény 500 K. Géres 400 K. Gödényháza 500 K. Gulács 400 K. Gyanta 500 K. Gyoma 400 K. Györök 500 K. Györtelek 500 K. Gyula 500 K. Gyulaháza 500 K. Gyulaj 200 K. Gyulavári 200 K. Gyügye 400 K. Gyüre 500 K. Hajdubagos 500 K. Hajduszoboszló Demjén Ferencz 500 K. Szabó Antal 500 K. Hajduböszörmény Szolnok Gerzson 500 K. Marjai Péter 500 K. Hajdudorog 500 K. Hajduhadház 500 K. Hajdunánás 500 K. Hajdusámson 500 K. Hajduszóvát 500 K. Halmi 500 K. Hegyközesatár 400 K. Hegyközkovácsi 500 K. Hegyközsáldobágy 500 K. Hegyközszentimre 200 K. Hegyközszentmiklós 200 K. Henczida 500 K. Hérmánszeg 500 K. Hertelendyfalva 400 K. Hirip 200 K. Hodász 500 K. Hódmezővásárhely Losonezy Endre 500 K. Tereh Gyula 500 K. Györfly József 500 K. Pap Imre 500 K. Szeremlei Sámuel 500 K. Hosszúmező 500 K. Hosszúpályi 400 K. Huszt 500 K. Ibrány 500 K. Ibrony 200 K. Igazfalva 200 K. Ilk 500 K. Iriny 500 K. Turistvándi 200 K. Izsnyéte 500 K. Jákóhódos 500 K. Jánd 500 K. Jármi 500 K. Józsefháza 400 K. Kaba 500 K. Kakszentmárton 200 K. Karász 200 korona, Karezag — korona, Török Vincze 500 korona. Kállósemjén 500 K. Kántorjánosi 500 K. Kemece 500 K. Kenderes 500 K. Kevevára 200 K. Kék 200 K. Kékese 500 K. Kérsemjén 500 K. Kigyós 200 K. Királydaróc 400 K. Kisar 200 K. Kisbábony 500 K. Kisbégány 200 K. Kishodos 200 K. Kiskereki 500 K. Kisléta 500 K. Kismajtény 500 K. Kisnamény 500 K. Kispalád 500 K. Kispeléske 500 K. Kispereg 500 K. Kisszántó 200 K. Kisszekerés 500 K. Kisújszállás Nagy István 500 K. Török Imre 500 K. Kisvarsány 500 K. Köröstárkány 200 K. Kisvárd 500 K. Kocsörd 500 K. Kokad 400 K.

Kóly 200 K, Komádi 500 K, Konyár 400, Kótaly 500 K, Körösladány 500 K, Körösnagyharsány 400 K, Köröszakál 400 K, Köröstárcsa 500 K, Kötegyán 500 K, Krasznaszentmiklós 500 K, Körösszegapáti 200 K, Kuncsorba 500 K, Kunhegyes 500 K, Kunmadaras Medgyaszai Gyula 500 K, Kövendi Dénes 500 K, Lázari 500 K, Lorántháza 500 K, Lövépetri 500 K, Macsola 500 K, Magyarsanád 500 K, Lugos 200 K, Magyarhomorog 200 K, Magyarkéz 500 K, Magyarremete 500 K, Majtis 500 K, Makkosjánosi 500 K, Makó Nagy Károly 500 K, — korona, Margitta 500 korona, Magosliget 200 korona, Matoles 400 K, Mánd 400 K, Mándok 400 K, Máramarosziget 500 K, Márokpapi 200 K, Mátészalka 500 K, Mezöbajj 500 K, Mezögyán 500 K, Mezöhegyes 500 K, Mezökaszony 200 K, Mezösas 500 K, Mezöteleki 200 K, Mezőtúr Csomasz Dezső 500 korona, — korona, Méhtelek 400 K, Mérk 200 K, Micske 500 K, Mikepéres 500 K, Mikola 500 K, Milota 500 K, Misztótfalu 500 K, Mosnicza — K, Munkács 500 K, Magyarséke 200 K, Magyar 200 K, Nagybánya 500 K, Nagybereg 400 K, Nagybégány 200 K, Nagyboeskö 500 K, Nagybodófalva 500 K, Nagyborzsova 500 K, Nagydobos 200 K, Nagyecsed 500 K, Nagyhalász 500 K, Nagyhodos 500 K, Nagykakucs 500 K, Nagyálló 500 K, Nagykereki 500 K, Nagyléta 200 K, Nagykikinda 500 K, Nagykolcs 200 K, Nagymajlát 500 K, Nagymuzsaly 500 K, Nagypalád 500 K, Nagyrábé 500 K, Nagyrév 500 K, Nagyszalonta 500 K, Nagyszekeres 600 K, Nagyszöllös 500 K, Nagytarna 500 K, Nagyvarsány 200 K, Nagyvárad 500 K, Nagyzerénd 400 K, Nádudvar 500 K, Nagyvárad 500 K, Nemesborzsova 500 K, Nevetlenfalva 500 K, Nyíracsad 500 korona, Nyírbátor 500 korona, Nyírbogát 500 korona, Nyírbogdány 500 K, Nyíregyháza 500 K, Nyírgelse 400 K, Nyírkökő 200 K, Nyírmártonfalva 400 K, Nyírmeggyes 500 K, Nyírmihálydi 400 K, Nyírmada 200 K, Nyírpa-zony 200 K, Nyirtass 200 K, Nyirtét 200 K, Nyírtúra 400 K, Nyüved 500 K, Ófehértó 200 K, Okány 200 K, Olesva 200 K, Olesvaapáti 400 K, Ombod 200 K, Ópályi 500 K, Oros 500 K, Orosháza 400 K, Ottomány 500 K, Öcsöd 500 K, Ór 500 K, Örvénd 400 K, Pancsova 200 K, Panyola 200 K, Pap 500, Páptamási 500 K, Paszab 500 K, Patóháza 500 K, Pátroha 500 K, Pelbárhida 500 K, Penyige 500 K, Pettén 500 K, Piricse 500 K, Piskolt 500 K, Poklostelek 500 K, Pórcsalma 500 K, Pósalaka 500 K, Pusztadaróc 500 K, Pusztatold 200 K, Pusztajlak 500 K, Püspökladány 200 K, Radnalippa 400 K, Rafajnaújfalva 200 K, Ramocsaháza 200 K, Rákóczyfalva 500 K, Rápolt 500 K, Reformátuskovács-háza 200 K, Rétközberenes 200 K, Rév 200 K, Rohod 500 K, Rozsály 500 K, Salánk 500 K, Sarkad 500 K, Sándorhomok 500 K, Sáp 500 K, Sáránd 400 K, Sárköz 500 K, Sárközújlak 500 K, Sárosroszi 500 K, Sárretudvari 500 K, Siter 200 K, Szabolcs 400 K, Szabolcsbáka 500 K, Szabolcsveresmart 400 K, Szakoly 400 K, Szalárd 500 K, Szamosdara 500 K, Szamosdob — K, Szamoskóród 500 K, Szamoskrassó 400 K, Szamosályi

500 K, Szamoszeg 400 K, Szamoskér 200 K, Szamosújlak 500 K, Szaniszló 500 K, Szapárfalva 500 K, Szatmárcseke 500 K, Szatmárhegy 500 K, Szatmárnémeti 500 K, Szatmárökörítő 500 K, Szarazberek 500 K, Szeged 500 K, Szatmárudvari 200 K, Szeghalom 400 K, Szemlak 400 K, Szentes Futó Zoltán 500 K, Papp Lajos 500 K, Böszörményi Jenő 200 K, Szentjobb 200 K, Szentleányfalva 500 K, Szentpéterszeg 500 K, Szerep 500 K, Szöllősgyula 200 K, Székely 200 K, Székelyhid 400 K, Szigetfalva 500 K, Szinyérváralja 500 K, Szatmár 500 K, Tamáshida 500 K, Tamásváralja 500 K, Temesvár 500 K, Tenke 500 K, Tetétlen 500 K, Szamosatárfalva 200 K, Técső 500 K, Téglás 200 K, Tiszadony 500 K, Tiszabecs 500 K, Tiszaberczel 500 K, Tiszabökény 500 K, Tiszabura 500 K, Tiszadada 200 K, Tiszaderzs 500 K, Tiszadob 500 K, Tiszaeszlár 200 K, Tiszaföldvár 500 K, Tiszafüred 400 K, Tiszaigar 500 K, Tiszainoka 500 K, Tiszakanyár 500 K, Tiszakerecseny 500 K, Tiszakeresztúr 500 K, Tiszakürt 500 K, Tiszalök 400 K, Tiszamogyorós 500 K, Tiszánagyfalva 500 K, Tiszapéterfalva 500 K, Tiszarád 500 K, Tiszaroff 400 K, Tiszaszalka 500 K, Tiszaszentimre 500 K, Tiszaszentmárton 500 K, Tiszaug 200 K, Tiszaújhely 500 K, Tiszaújlak 500 K, Tiszavid 200 K, Tiszaberek 200 K, Torontásvásárhely 500 K, Törökszentmiklós Kutas Bálint 500 K, Olajos Pál 500 K, Tunyog 500 K, Turkeve Baja Mihály 400 K, Harsányi Sándor 500 K, Túrricse 500 K, Túrterebes 400 K, Tuzsér 500 K, Tyúkód 500 K, Ugornyagergelyi 200 K, Újfehértó 400 K, Újléta 200 K, Újszentes 500 K, Uszka 400 K, Vadász 500 K, Vaja 500 K, Vasmegyer 400 K, Vámfalva 200 K, Vámosatya 500 K, Vámosroszi 400 K, Váncsod 500 K, Váradles 500 K, Vári 500 K, Vásárosnamény 500 K, Verbőcz 500 K, Vetés 500 K, Végvár 400 K, Vértes 400 K, Vésztő 200 K, Visk 200 K, Vitka 500 K, Zápszony 400 K, Zsádány — K, Zsarolyán 200 K, Zsurk 500 K.

Felkérem a felsorolt egyházak lelkészeit, hogy a hozzájuk közvetlenül elküldött lapon a nyugtát a Debr. Prot. Lapban már többször közölt tájékoztatás szemelött tartásával, okmánybélyeggel felszerelni, pontosan kiállítani és ezzel az alkalommal közvetlen kifizetésre közvetlenül az egyházkerületi pénztári hivatalhoz méltóztatassanak beküldeni. Amennyiben megszállott területen is laknának korpótlék-jogosult lelkészek: a nyugta beküldése alkalmával értesítsék a pénztárt, hogy — miután a megszállott területeken lakó csekk-számlatulajdonosok javára a clearing-forgalomban akadály nélkül történhetnek átalakulások: melyik ilyen pénzügyintézetben kívánják innen átutaltatni a pénzt?

A pénzügyintézet címe pontosan megnevezendő. Az egyházmegyei pénztárnok urak a netalán levonandó követelésekről az egyházkerületi pénztárt sürgősen értesítsék.

Debreczen, 1919 febr. 16.

Rózsa Sándor,
egyházker. pénztárnok.